

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 305/2020-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ PRUH] zastúpeného URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Zm 1023/2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ PRUH] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Zm 1023/2013 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Zm 1023/2013 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je mu Okresný súd Bratislava V povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 675,43 € (slovom šesťstosedemdesiatpäť eur a štyridsaťtri centov), ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný uhradiť na účet spoločnosti URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Zm 1023/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v napadnutom konaní na okresnom súde vo veci žaloby o uloženie povinnosti zaplataenia finančnej sumy sporovou stranou v postavení žalovaného vo 4. rade. Po viac ako 6 rokoch a 8 mesiacoch od podania

žaloby a „po vyše 6 rokoch a 3 mesiacoch od podania námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu“ nie je vo veci právoplatne rozhodnuté.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že napadnuté konanie okresného súdu je zjavne nesústredené, neefektívne a neúčinné a je možné ho označiť za konanie so zbytočnými priet'ahmi.

Predmetnú vec nemožno hodnotiť po právnej ani faktickej stránke ako zložitú a tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti okresného súdu: *«Samotná neprimeraná dĺžka napadnutého konania pred súdom prvej inštancie nepochybne nebola vyvolaná správaním sťažovateľa, ktorý je v konaní veľmi aktívnou stranou sporu, je zastúpený právnym zástupcom, vždy rešpektoval pokyny súdu, ako aj vždy dodržal súdom stanovené lehoty na predloženie vyjadrení a neurobil žiadne také úkony, ktorými by spôsobil akékoľvek priet'ahy danom súdnom v konaní. V predmetnom konaní sa sťažovateľ veľa krát písomne vyjadroval vo veci samej a predkladal návrhy dôkazov.*

... v predmetnom súdnom konaní je sťažovateľ jediným účastníkom na strane žalovaných, nakoľko súd prvej inštancie už právoplatne rozhodol voči ostatným žalovaným, takže... sa nemusí zaoberať žiadnou argumentáciou ostatných žalovaných.

... Pokiaľ ide o hodnotenie tretieho kritéria, a to samotného postupu súdu prvej inštancie, sťažovateľ aj v tejto časti vychádzal z ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, t. j. takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty...

Význam/dôležitosť veci pre sťažovateľa je ďalším kritériom, ktoré treba zohľadniť pri posudzovaní dĺžky konania...

- predmetné konanie z dôvodu jeho neúmernej dĺžky má značný negatívny dopad aj na psychickú stránku sťažovateľa a jeho absolútnu právnu neistotu, keďže ani po vyše 6 rokoch a 8 mesiacoch od podania sťažovateľ stále „nevie“, či bude alebo nebude zaviazaný na sumu vo výške 15 351,48 € s príslušenstvom,

- neúmerná dĺžka konania má značný dopad aj na výšku trov právneho zastúpenia...

... sťažovateľ je toho názoru, že ním navrhnuté primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000,- EUR pre sťažovateľa v celej miere, adekvátne zodpovedá ujme sťažovateľa.»

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, konaním a postupom Okresného súdu Bratislava V, v súdnom konaní vedenom pod spis. zn. 4 Zm 1023/2013 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava V, aby v konaní vedenom pod spis. zn. 4 Zm 1023/2013 konal bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000 EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný uhradiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava V je povinný nahradiť sťažovateľovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia, a to vo výške 675,43 € na bankový účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 305/2020-19 z 23. júna 2020 ju v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prijal na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol.

Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k prijatej ústavnej sťažnosti a zároveň oznámili ústavnému súdu, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

5. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k ústavnej sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 3282/2020 z 24. júla 2020, v ktorom predsedníčka okresného súdu uviedla:

„Po oboznámení sa s obsahom spisu sp. zn. 3CbZm/57/2017 (predtým 4Zm 1023/2013) musím konštatovať, že v predmetnej veci súd od začatia konania v r. 2013 až do jej pridelenia novej sudkyňi v dôsledku odchodu predchádzajúcej zákonnej sudkyne do dôchodku, kontinuálne vykonáva úkony smerujúce k meritórnemu ukončeniu veci. Z chronológie úkonov konania možno konštatovať, že konal súd priebežne (jednotlivé úkony boli uskutočňované v zásade v intervaloch 3 až 4 mesiace), pričom značné časové obdobie vyžadovalo zabezpečovanie potrebných prekladov a ich zasielanie prostredníctvom dožiadaného orgánu žalovanému v treťom rade do cudziny.

K prideleniu veci novej zákonnej sudkyňi došlo dňa 04.02.2019 po zmene v rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava V Dodatkom č. 6 na rok 2019. Časový úsek od pridelenia veci do vytýčenia termínu pojednávania vo veci (06.03.2020) je nepochybne možné vyhodnotiť ako prietah v konaní, avšak zapríčinený objektívne, vzhľadom k náročnosti veci (spis má aktuálne viac ako 400 strán) a k počtu a skladbe ostatných pridelených vecí funkčne mladej začínajúcej sudkyňi (256 rozpojdnávaných vecí, z ktorých značnú časť predstavovali skutkovo a právne náročné spory a ich štúdium popri vybavovaní nového bežného nápadu vyžadovalo značný čas). Medzičasom boli vo veci nariadené 2 pojednávania (na 06.04.2020, zrušené z dôvodu protiepidemiologických opatrení... v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19... a na 06.07.2020, resp. na žiadosť PZ žalovaného zmenené na 14.07.2020, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania)...“

Predsedníčka okresného súdu vyslovila názor, že požadované finančné zadost'učinenie považuje za neprimerané a neopodstatnené, a zároveň vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

6. Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 2. októbra 2020 oznámil, že sťažovateľ nesúhlasí s upustením od ústneho pojednávania a trvá na ústnom pojednávaní. V reakcii na vyjadrenie okresného súdu v podstatnom uviedol:

«Sťažovateľ uvádza, že porušovateľ bol dlhodobo nečinný a porušovateľ „zavádza“ Ústavný súd SR vo vyjadrení porušovateľa, nakoľko porušovateľ voči sťažovateľovi ako odporcovi 4 v zmenkovom súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 4Zm 1023/2013 REÁLNE vôbec nekonal a porušovateľ účelovo a zlomyseľne zavádza lebo to, že porušovateľ konal voči odporcovi 3 či voči odporcovi 2 či voči odporcovi 1 nie je predmetom tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľa a súčasne porušovateľ od podania námietok sťažovateľa ako odporcu 4 reálne voči odporcovi 4 ako sťažovateľovi NIČ nekonal, pričom v tejto veci sa vôbec zo strany porušovateľa voči sťažovateľovi nekonal ani súdne pojednávanie a ani predbežné prejednanie veci a ani žiadny úkony a porušovateľ je flagrantným spôsobom nečinný.

Sťažovateľ podával viacero podaní, no porušovateľ reálne v tejto veci nekonal a nekoná stále.

Samotnú nečinnosť priznal aj porušovateľ vo svojom vyjadrení.

... Sťažovateľ uvádza, že porušovateľ, bol dlhodobo a stále je dlhodobo nečinný, a nečinnosť porušovateľa, nie je možné ospravedlniť pomermi na súde u porušovateľa, čo dokazuje tak judikatúra ústavného súdu SR ako aj judikatúra ESLP, čo zjavne porušovateľ vo svojom vyjadrení opomína a právne nereflektuje.

Sťažovateľ má za to, že pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľovi za nehmotnú ujmu v podobe intenzívneho duševného utrpenia, ktoré je nevyhnutne spojené s prietiahmi v konaní, ktoré sťažovateľa traumatizuje aj v súkromí.

... Sťažovateľ má za to, že ústavná sťažnosť sťažovateľa voči porušovateľovi je plne dôvodná a opodstatnená.»

7. Právny zástupca sťažovateľa v ďalšom podaní doručenom ústavnému súdu 15. októbra 2020 zotrval na dôvodoch podanej ústavnej sťažnosti a argumentoch uvedených vo svojom stanovisku z 2. októbra 2020 a taktiež oznámil, že po dohode so sťažovateľom netrvá na ústnom pojednávaní a netrvá na ústnom nariadení súdneho pojednávania.

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

9. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

12. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

15. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019). Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 26/95, IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov (I. ÚS 19/00, ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

17. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetné konanie sa týka návrhu na zaplatenie zmenkovej pohľadávky

s príslušenstvom. Daná vec spadá pod bežnú a pravidelnú rozhodovaciu prax všeobecných súdov, aj keď možno akceptovať náročnosť veci pri posudzovaní platnosti zmenky. Rovnako určitý stupeň zložitosti v posudzovanej veci sťažovateľa treba vidieť v prítomnosti cudzieho prvku, ktorý sa týka odporcu v 3. rade, ktorému bolo potrebné v napadnutom konaní doručovať písomnosti do zahraničia, a to s vopred zabezpečeným prekladom. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že skutková a právna zložitosť veci sťažovateľa mala vplyv na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, zároveň však konštatuje, že doterajšiu dĺžku napadnutého konania a jeho súčasné štádium nie je možné samotnou zložitou veci ospravedlniť.

18. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

19. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.

20. Ústavný súd sa oboznámil s doterajším priebehom konania a zistil, že okresný súd vo veci koná od 6. decembra 2013 a dosiaľ konanie právoplatne neukončil. Sťažovateľ podal 7. januára 2014 námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu a 13. júla 2015 návrh na prerušenie konania, pričom okresný súd o týchto návrhoch doteraz nerozhodol. Vo veci bolo pojednávanie nariadené až na 6. apríl 2020 a 6. júl 2020. Pojednávania sa však nevykonali a boli odročené na neurčito aj z dôvodu potreby znaleckého dokazovania.

21. Vzhľadom na celkovú dĺžku posudzovaného konania v trvaní už skoro siedmich rokov, čo už je doba ústavnoprávne neakceptovateľná, ústavný súd hodnotí celé konanie ako neefektívne bez potreby vyhodnocovania jednotlivých čiastkových úkonov okresného súdu.

22. Nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv.

23. K obrane okresného súdu poukazujúcej na jeho neúmernú zaťaženosť z hľadiska množstva prejednávanej agendy, ktorú sa okresný súd snaží prezentovať ako objektívnu okolnosť negatívne sa podpisujúcu pod plynulosť konania aj vo veci sťažovateľa, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezavávajú štát zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námiетка personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

24. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu nesmeroval efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, nie je zlučiteľný s jeho označenými právami, a preto rozhodol, že v okolnostiach danej veci bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

25. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd v nadväznosti na výrok uvedený v bode 1 výrokovej časti nálezu v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi prikázal okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 4 Zm 1023/2013 (teraz už sp. zn. 3 CbZm 57/2017, pozn.) konal bez zbytočných priet'ahov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa meritórne rozhodnutá (bod 2 výroku nálezu).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

26. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

27. Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených vo svojej ústavnej sťažnosti, poukazujúc na utrpenú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky súdneho konania.

28. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, III. ÚS 10/02, I. ÚS 257/08).

Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

29. Vzhľadom na konštatované zbytočné prietahy v postupe okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľa a všetky okolnosti daného prípadu, majú na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € za primerané finančné zadosťučinenie (bod 3 výroku nálezu).

VI.

Náhrada trov konania

30. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

31. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

32. Ústavný súd prisúdil (čiastočne) sťažovateľovi náhradu trov konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúcu z odmeny advokáta za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a stanovisko z 2. októbra 2020 k vyjadreniu okresného súdu). Za tri úkony vykonané v roku 2020 patrí odmena v sume trikrát po 177 € a režijný paušál v sume trikrát po 10,62 €. Tieto trovy právneho zastúpenia v sume 562,86 €, keďže advokátska kancelária je aj platcom dane z pridanej hodnoty, sa v danom prípade zvyšujú o 20 %. Celkove trovy právneho zastúpenia teda predstavujú sumu 675,43 € (bod 4 výroku nálezu).

Za vypracovanie právneho rozboru veci pre klienta, stanovisko z 15. októbra 2020 a ďalšie porady právneho zástupcu so sťažovateľom ústavný súd odmenu nepriznal, pretože to nevyhodnotil ako úkony relevantné pre rozhodnutie vo veci samej.

33. Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu